

מאמרי
וקבל היהודים
היתשכייז

•
מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מלך המשיח מנחם מענדל שליט"א

שניאורסאהן

מליובאוויטש

•

בלתי מוגה

יוצא לאור על ידי

„המכון להפצת תורתו של משיח“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושש לבריאה

הי' תהא שנת עצמות ומהות

שנת הקהל

קי"ג שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

פתח דבר

לקראת פורים קטן, הננו מו"ל בזה שני מאמרי דא"ח מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א משנת ה'תשכ"ז: (א) ד"ה וקבל היהודים דש"פ תשא, שושן פורים קטן; (ב) ד"ה וקבל היהודים דפורים – תדפיס מתוך „ספר המאמרים פורים” שמכינים עתה לדפוס.

*

כהקדמה למאמר הא' אמר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א¹:

„פורים קטן לפני ארבעים שנה, זה הי' שנה האחרונה בחיים חיותו בעלמא דין שכ"ק מו"ח אדמו"ר הי' במדינה ההיא, שבמדינה ההיא נתייסדה תורת החסידות בכלל, וחסידות חב"ד בפרט, חכמה בינה דעת, שהעיקר בזה הוא שיבוא בכבן בפועל.

ידוע שהי' אז זמן ונקודה בגלות, שהיו אז רדיפות על תורה ומצוות, וכידוע פרשת ימים ההם, שהענין דמסירות נפש הי' אז בגלוי.

הרבי דיבר אז בעיר הבירה של המדינה שבה הי' שורש ומקור של המנגדים וכו' וכו', בבית הכנסת, המקדש מעט, אלא שזה הי' בלילה, משתשקע החמה, הן כפשוטו, והן בפנימיות הענינים, ולא הי' מספיק שישאר בבית הכנסת עצמו, אלא הי' ניכר גם ברחוב.

שכאשר הלכו ברחוב, והלכו הרגלא דתרמודאי, ושאל מה יום מיומיים, השיבו לו שמואר בנרות רבים, ורועם של ישראל אומר בפומבי ובפרהסיא שצ"ל מפי עוללים ויונקים יסדת עוז כו' להשבית אויב ומתנקם, שאין צריך להתפעל מהאויב כו' (וכמבואר במכתב שנדפס ביחד עם המאמר, הפרטים שבזה), שאפילו העוללים ויונקים, לא רק כאשר נעשה בן י"ח שנה (כפי שהי' אז הגזירה שלהם שימתינו [בחנינוך ללימוד התורה] עד שיהי' בן י"ח) ואפילו לא בן י"ג, אלא עוללים ויונקים, שהוא רק יונק, כבר יהי' מפי עוללים ויונקים יסדת עוז, שאין עוז אלא תורה, ועי"ז באים אל להשבית אויב ומתנקם.

ואת זה אומר רועם של ישראל, דבשעת מעשה נמצאים כמה וכמה עשירות מישראל, ושומעים דבריו של הקב"ה, שגילה ע"י עבדיו הנביאים, ומשפסקה הנבואה זהו ע"י הנשיאים שבכל דור ודור, ובמקום כזה שנוכח האויב ומתנקם, ובפניהם אומר שצ"ל להשבית אויב ומתנקם, שזהו ע"י מסירות נפש בגלוי, וזהו ע"י יסדת עוז, תורה.

אדמו"ר הזקן אומר בשער היחוד והאמונה, דשם אשר יקראו לו בלה"ק זהו חיותו, שעד"ז הוא גם בנוגע לתורה, שכאשר ישנם שמות בספרי תורה, או במאמרי תורה, הנה מובן שזה מראה על ענינו של המאמר, וכל תוכנו.

ובפרט שזהו שם שנתקבל ברוב תפוצות ישראל, הרי כדברי הרמב"ם שתקנה או גזירה שנתקבלה ברוב תפוצות ישראל, חל עלי' הדין דלא תסור, וכל אשר ירוך כו', ועד"ז מובן ג"כ אשר שם שנתקבל ברוב תפוצות ישראל, כודאי שהוא מראה על ענין ותוכן הדבר.

ואע"פ שהשם הרי הוא מצד זה שהתחלתו של המאמר היתה בתיבות אלו, אמנם מ"מ הא גופא שמתחיל בתיבות אלו ולכן נקרא בשם זה, זהו הוכחה שהשם מראה על התוכן של כל המאמר.

(1) שיחות קודש תשכ"ז ח"א ע' 385-6 (להלן בתרגום חפשי מאידיית).

המאמר פותח בפסוק וקיבל היהודים את אשר החלו לעשות כו', והוא כבר נדפס, וכל מי שרוצה, וגם מי שאינו רוצה, יכול ללמדו, עד לא סתם ללמוד, אלא כמדובר פעם, שזה יהי מתורתו תורה שלו (נתבאר בארוכה בהתוועדות יו"ד כסלו שנה זו), לא שישאר ענין נפרד מהתורה, שילמד אותו כמו שלומד מאמר של הרב, אלא שיהי' מציאות אחת עמו, שיהי' (אז ער זאָל ווערן) וקיבל היהודים, ושיחדור בו לגמרי, עד שיהי' יחד נפלא.

אי שואל הוא, כיצד יכול להיות שהוא יתאחד עם זה כל כך, כאשר אין מוצאים יחד כזה בנבראים אחרים, אומרים לו אשר אין הכי נמי, כך אכן אומר אדמו"ר הזקן בתניא שהוא יחד נפלא כו' שאין כמוהו נמצא כלל כו', במילא שילמדו את המאמר, עד כידוע פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר, אשר לא רק שילמד את המאמר, אלא שהמאמר ילמד אותו כיצד לנהוג, ובפרט שקוראים לזה לימוד, הנה בודאי שזה יכול יפעול את כל הענינים כו', וישנו כח על זה. כאמור, מכיון שהמאמר נדפס, לא יאמרו כעת את כל המאמר, רק נקודות".

*

מעל אלף וחמש מאות מאמרי דא"ח נאמרו ע"י כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א במשך השנים תשי"א-תנש"א, ות"ל זכינו שרובם ככולם נשמרו על הכתב או בהקלטה. אולם, עדיין ישנם עשרות (!) מאמרים שטרם ראו אור מעולם, ובזה בקשתנו שטוחה כלפי ציבור אנ"ש והתמימים: אנא, מי שבידו הנחות ורשימות ממאמרי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, שיואיל לשלחם למערכת ע"מ שנוכל לזכות בהם את הרבים.

ויהי רצון שע"י הדפסת ולימוד תורתו של משיח – ובפרט דרושי פורים – נזכה תיכף ומיד ממש „לשתות כשיהי' כולה משקה"² בגאולה האמיתית והשלימה, בהתגלות המלאה והמושלמת של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א. ויחזק השי"ת בריאותו ויתן לו אריכות ימים ושנים טובות ונעימות וחיים נצחיים, ויראה הרבה נחת משלוחיו, תלמידיו, חסידיו ומכלל ישראל, וינהיג את כולנו מתוך בריאות, הרחבה ונחת, ובקרוב ממש יוליכנו קוממיות לארצנו הקדושה, ונלמד תורה מפיו של משיח צדקנו, שילמד תורה את כל העולם כולו, ומלך ביפיו תחזינה עינינו בהתגלות מלכותו לעין כל, תיכף ומי"ד ממ"ש ממש, והיתה לה' המלוכה, אמן כן יהי רצון.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד !

„המכון להפצת תורתו של משיח“

ימות המשיח, שנת הקהל,
ועש"ק פ' תצוה, ה'תשע"ו (ה' תהא שנת עצמות ומהות),
ק"ג שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א,
ברוקלין, נ.י.

בס"ד. ש"פ תשא, שושן פורים קטן ה'תשכ"ז

הנחה בלתי מוגה

וקבל היהודים את אשר החלו לעשות¹, ומביא כ"ק מו"ח אדמו"ר במאמרו ד"ה זה (שכבר נדפס²) דאיתא בגמרא³ שקיימו מה שקיבלו כבר, שעכשיו סיימו את מה שהחלו במתן תורה. ומקשה, כיצד אפשר לומר כן, שעכשיו בזמן הגלות יהי יותר מאשר במתן תורה, עד שאז סיימו את מה שהחלו במתן תורה. דבמתן תורה הרי הי' גילוי אלקות במוחש, וירד הוי' על הר סיני⁴, ולא רק אצל בניי אלא בכל מציאות העולם, שהרי הי' הקול יוצא מד' רוחות העולם ומלמעלה ומלמטה⁵, ועוף לא צפצף⁶, שזה מראה על ענין הביטול, דבאם יש איזו שהיא תנועה, זה מראה על ענין של ישות, הנה בשעת מתן תורה אומרים שהי' רק החלו לעשות, התחלה בלבד, ואח"כ בזמן הגלות אומרים שאז סיימו זאת. דאז הרי היתה הגלות בתוקף, שהרי היתה גזירה וכו' וכו', כמפורט בועל הניסים שזה הי' על אנשים נשים וטף וכו' ביום אחד⁷, ולא הי' זמן לברוח, וזה הי' גם בכל מדינות המלך⁸ אחשורוש, שלא הי' לאן לברוח⁹. וכידוע¹⁰ שכל דבר שישנו בגשמיות הוא מכיון שכן הוא ברוחניות ג"כ, דלית דין ללא דיין, ובמילא הרי מובן שגם למעלה היתה ענין הירידה וכו', וכיצד שייך לומר שדוקא אז יהי' וקיבל היהודים את אשר החלו, שבמתן תורה לא יכלו לעשות כן, עד כדאיתא בגמרא³ מכאן מודעא רבה לאורייתא, שהפעם הראשונה במתן תורה הי' ע"י כפי' וכו', ודוקא עכשיו אפשר לסיים זאת.

ומבאר כ"ק מו"ח אדמו"ר שם¹¹, שזו היתה המעלה דמסירות נפש, שאז היתה המסירות נפש בגלוי, וכדאיתא בתו"א¹² שאם היהודים היו מודים להם היו מניחים אותם, ומ"מ לא עלתה מחשבת חוץ ח"ו, והם עמדו במסירות נפש, הן במעשה, ואפילו בדיבור, ואפילו במחשבה, כמ"ש אדמו"ר הזקן בתניא¹³ שאפילו

(5) ראה תקו"ז תכ"ב (סד, ב). תניא פל"ו (מו), א). שמו"ר פ"ה, ט.
 (6) ראה שמו"ר פכ"ט, ט.
 (7) אסתר ג, יג.
 (8) שם ח, ה.
 (9) ראה לקו"ש ח"א ע' 214.
 (10) ראה לקו"ש ח"ב ע' 363-4. ובכ"מ.
 (11) סה"מ תרפ"ז שם ע' קיב (תשי"א ע' 182).
 (12) מג"א צא, ב. צז, א. צט, ב. (הוספות) קכ, ד. וראה גם שערי אורה שער הפורים צ, ב. סה"מ פורים ע' ב. וש"נ.
 (13) ספ"י"ט.

(1) אסתר ט, כג.
 (2) סה"מ תשי"א ע' 180 ואילך. י"ל עוה"פ בקונטרס בפ"ע בין פורים קטן לפורים גדול שנה זו (ראה לקו"ש ח"ו ע' 381), ואח"כ בסה"מ תרפ"ז ע' קי ואילך. וראה גם ד"ה זה תשי"א (סה"מ פורים בתחלתו). דפורים שנה זו (לקמן ע' ח ואילך). תשל"ח (סה"מ מלוקט ח"א ע' שיז ואילך). תשד"מ (סה"מ תשד"מ ע' פט ואילך). ד"ה וידבר גו' ויקחו לי וד"ה ואתה תצוה תשמ"א (סה"מ שמות ח"ב ע' ריב"ג. שם ע' רכז ואילך).
 (3) שבת פח, א.
 (4) יתרו יט, כ.

אם זהו רק מעשה בעלמא, אף שאינו מאמין בזה כלל וכלל, מ"מ מסרו נפשם על זה. וזה הביא שיהי' ויקץ כישן הוי"4 ובלילה ההוא נדדה שנת המלך¹⁵, וכל זה הוא בגלל המסירות נפש שהי' להם, ולכן הי' יכול להיות אז וקיבל את אשר החלו לעשות מצד המסירות נפש שהי' להם.

ומבאר¹⁶, שכ"א מישראל מתחלק לשלשה חלקים, ראש גוף ורגל. והן אמת אשר הרגל הוא המדריגה הכי תחתונה של האדם, אמנם הענין דמסירות נפש נמצא שם בגלוי יותר. ועד"ז הוא גם בכללות ישראל, דישנו בכנסת ישראל הענין דרגל, שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרב¹⁷, שזהו בזמן הגלות, ובפרט בדרא דעקבתא דמשיחא, שאז ישנם יותר רדיפות והעלמות וכו' וכו', ודוקא שם המסירות נפש היא יותר בגלוי. וזהו ג"כ ענין האמונה שישנו אצל בני"י, שזהו ללא הבנה והשגה, שזהו ענין דמסירות נפש, למעלה מהשכל¹⁸. ועד"ז ישנו ג"כ הענין דמסירות נפש בצדקה¹⁹, דישנם אלו שתמכין אורייתא²⁰, שמחזיקים את אלו שלומדים תורה, ע"ד כפי שהי' אצל יששכר וזבולון, כמ"ש²¹ שמח זבולון בצאתך ויששכר באוהליך כו'. וענין זה שבצדקה, שישנה בזה מסירות נפש, ישנו גם בנוגע ללימוד התורה, בזה שמייסד קביעות עתים בתורה ללמוד ברכים, ועד"ז לומד גם עם אנשים פשוטים, שזהו אצלו במסירות נפש. דאע"פ שהוא בינתיים מקיים את המצוה דתלמוד תורה, אמנם הנה הוא עצמו אינו מקיים, שהרי הוא יכול ללמוד בעומק יותר (טיפער און טיפער), וכדאיתא באחרונים²² שכאשר אפשר ללמוד בעומק יותר ואין לומדים זהו ענין של ביטול תורה, וכפי שמביאים הראי' על זה מהגמרא מגילה²³ שמבטלים תלמוד תורה מפני מקרא מגילה, ומ"מ הוא מוסר נפשו ולומד עם הזולת.

וממשיך אח"כ²⁴, שצריך להיות מפי עוללים ויונקים כו'²⁵, שאפילו אצל מי שטרם יודע לדבר (דבאם כבר יודע לדבר הנה כדאיתא בהלכות תלמוד תורה²⁶ אז מתחיל אצלו ענין החינוך, ואפילו לפני זה) צריך גם להיות יסדת עוז כו', שהיסוד צ"ל ע"י עוז, שזהו תורה²⁷.

מגילה ג, א. וראה לקו"ש ח"י"ד ע' 22 הערה 9.
(חל"ה) ויגש תש"נ ס"ו. ד"ה ברוך שעשה נסים
תשמ"ג (סה"מ חנוכה ע' רלא) הערה 45. ובכ"מ.
וראה לקו"ש ח"ב ע' 566 ואילך.
23 שם.
24 סה"מ תרפ"ז שם ע' קיא"ב (תשי"א ע'
181).
25 תהלים ח, ג.
26 לאודה"ו בתחלתו. וש"נ.
27 מדרש תהלים עה"פ. שהש"ר פ"א, ד. פ"ב,

14 תהלים עח, סה.
15 אסתר ו, א. וראה סד"ה בלילה ההוא הי"ש"ת
(סה"מ הי"ש"ת ע' 10-9).
16 סה"מ תרפ"ז שם ע' קטו (תשי"א ע' 184).
17 בהעלותך יא, כא.
18 חסר קצת. המו"ל.
19 סה"מ תרפ"ז שם (תשי"א ע' 185).
20 ראה זח"ג נג, ב.
21 ברכה לג, יח. ראה פרש"י עה"פ.
22 ראה שו"ת בית אפרים או"ח סי' סח. רש"ש

וממשיך אח"כ בהמאמר²⁸ בנוגע לאמונה שבבנ"י, שזהו בעיקר בסובב כל עלמין, כי בממלא כל עלמין זהו אצלו בפנימיות בהבנה והשגה, לא כמו אצל אומות העולם שהענין דממלא הוא אצלם באמונה, ולסובב כל עלמין אין להם שייכות כלל. שזהו ג"כ הענין דמסירות נפש, שישנו הענין אצל בנ"י שלמעלה מן השכל, והבנה והשגה.

והנה עי"ז פועלים שיהי' להשבית אויב ומתנקם²⁵, דאז (בשנת תרפ"ז כו') הי' הענין דאויב ומתנקם בגלוי²⁹, והי' צ"ל שיהי' להשבית אויב כו' בנוגע לאויב הגלוי. אמנם עכשיו שזהו זמן של הרחבה, הנה ישנו האויב, שזהו הא"ל זר אשר בקרבך³⁰. דישנו לפעמים אשר היצר הרע בא אליו בגלוי ואומר לו שיעשה היפך התורה, אבל ישנו ג"כ לפעמים שהיצר הרע בא אליו ואומר לו שאדרכה יעשה רק ע"פ התורה, אלא שכאשר עושה יהי' זה באופן בלתי רצוי (מיט קונצען). ובכדי שיוכל להשבית אויב ומתנקם, צ"ל תחילה מפי עוללים ויונקים, שיחזיק עצמו לעולל ויונק, שמוסר (גיט אַוועק) את שכלו ומדותיו וכו', וכו', שזהו מסירות נפש, מסירת הרצון³¹, ועושה רק מצד קבלת עול בלבד, ודוקא עי"ז אפשר לפעול שיהי' להשבית אויב ומתנקם. דבדיוק כשם שהי' בפורים שע"י ענין הרגל, ענין המסירות נפש ללא הבנה והשגה כו', פעלו שיהי' קיבלו וקיימו היהודים כו'³², עד"ז הוא גם עכשיו, וכאשר עושים באופן זה הנה מצליחים ביותר.

וזהו גם מה שמסיים בהמאמר³³ עם ואתה תצוה³⁴, דתצוה הוא מלשון צוותא וחיבור³⁵, שזה נעשה ע"י אתה, משה, ועד"ז ישנו גם המשנה בכל דור ודור, עד בדורנו זה, הרבי, שהרי אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא³⁶, שהוא זה שעושה את הצוותא וחיבור, ונותן כח שיוכל להיות להעלות נר תמיד³⁴, שיהי' באופן של תמיד, שויתי הוי' לנגדי תמיד³⁷ וטוב לב משתה תמיד³⁸, שזהו ג"כ הענין דפורים³⁹, שצ"ל עד דלא ידעי⁴⁰, שזהו ענין שלמעלה מהשכל, מסירות נפש. ועי"ז באים לוקיבל היהודים כו', שיומשך לו הגילוי דפנימיות התורה, שיהי' לעתיד. ואע"פ שמתן

ג (ג). וראה ויק"ר פל"א, ה. יל"ש בשלח רמז רמד. וראה גם זבחים קטז, סע"א.

28) סה"מ תרפ"ז שם ע' קיד (תשי"א ע' 184).

29) ראה סה"מ תרפ"ז ע' רפח (תשי"א ע' 195) ואילך.

30) ע"פ תהלים פא, י. שבת קה, ב.

31) ראה תו"א מקץ לו, ב. הערת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בסה"מ תש"ט ע' 227, ובלקו"ש ח"ב ע' 456. וש"נ.

32) אסתר ט, כז.

33) סה"מ תרפ"ז שם ע' קיג"ד; קכד"ה (תשי"א

ע' 3-182; 4-193).

34) ר"פ תצוה (כו, כ).

35) ראה (נוסף לסה"מ שם) תו"א תצוה פב, א.

ובכ"מ. וראה הנסמן בסה"מ פורים ע' ז הערה 55.

36) תקו"ז תס"ט (קיב, רע"א. קיד, רע"א).

וראה ב"ר פנ"ז, ז.

37) תהלים טז, ח. שו"ע או"ח בתחלתו.

38) משלי טו, טו.

39) ראה רמ"א או"ח בסופו (סתריצ"ז – בנוגע

לפורים קטן).

40) מגילה ז, ב.

תורה לא יהי' עוד הפעם כפתגם הידוע⁴¹, אמנם יהי' גילוי דישקני מנשיקות פיהו⁴², ולפני זה ישנו המעיין דפנימיות התורה. וזה תלוי במעשינו ועבודתינו במשך זמן הגלות⁴³, שיהי' מפי עוללים ויונקים כו' הן בלימוד התורה והן בהפצת המעיינות, שיהי' חזור עם מפי עוללים כו', הענין דמסירות נפש, ופועלים שיהי' להשבית אויב ומתנקם, שמצליחים בלימוד התורה, נגלה וחסידות, וקיום המצוות ובהידור, ועבודת התפילה. ועי"ז באים לגילוי פנימיות התורה, שיהי' ישקני מנשיקות פיהו, ויהי' ולא יכנף עוד מוריך⁴⁴ שהי' רק במתן תורה⁴⁵, ויהי' ג"כ לעתיד לבוא⁴⁵, שזה יכול להיות כבר בפורים, וכל שכן בחג הפסח, בעיר הקודש ירושלים בביאת משיח צדקנו.

42) שה"ש א, ב ובפרש"י.
 43) תניא רפל"ז.
 44) ישעי' ל, כ.
 45) ראה תניא פל"ו (מו, א).

41) סה"מ תרמ"ז ע' פז. תרנ"ו ע' שנו. המשך
 תרס"ו ע' כג. שם ע' תקמו. תער"ב ח"א ע' שסו.
 סה"מ תער"ב-תרע"ו ע' קיג. עטר"ת ע' רצא.
 תרפ"ה ע' קצט. תש"ט ע' 57 (השני). ועוד.

בס"ד. פורים ה'תשכ"ז

הנחה בלתי מוגה

וקבל היהודים את אשר החלו לעשות, ומבאר כ"ק מו"ח אדמו"ר בהמאמר², שהחלו לעשות הוא בשעת מתן תורה, ובזמן אחשוורוש הי' וקיבל היהודים, גמר תחילת הקבלה. וכדאיא בגמרא שבת³ עה"פ⁴ קיימו וקיבלו היהודים עליהם, קיימו מה שקיבלו כבר, שבמתן תורה הי' מודעא רבה לאורייתא והקיום הי' בזמן אחשוורוש. ומקשה ע"ז, דלכאורה יפלא והוא תמי' גדולה, שהרי בשעת מתן תורה עמדו בני"י ברום המעלה, בין בגשמיות שהי' זה אחר יציאת מצרים שהיתה ביד רמה⁵, ומשם יצאו ברכוש גדול⁶, ואח"כ גדולה ביזת הים מביזת מצרים⁷, ובין ברוחניות שהי' ויחן שם ישראל נגד ההר⁸ לשון יחיד⁹, וישראל שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתן¹⁰, והי' רק לב אחד לאביהם שבשמים¹¹, ובכל זאת אומרים שאינו אלא החלו לעשות, התחלה, והגמר הוא בזמן הגלות, אשר גלות בכלל הוא שאותותינו לא ראינו גו' ואין אתנו יודע עד מה¹², היפך הגילוי, שאותיות הוא מלשון אתא בוקר¹³, שמביאים את האור והארת הבוקר, ובגלות הוא לא ראינו. ובפרט בזמן ההוא שהי' להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד¹⁴, שהיא גזירה שלא היתה כמוה, והיו היהודים אז במצב (כמ"ש במגילה¹⁵) דוהעיר שושן נבוכה בכל פרטי הדבר, ואעפ"כ אומרים שאז הי' קיימו מה שקיבלו כבר, שמתן תורה אינו אלא הענין דהחלו.

ומסיים בהמאמר¹⁶, שיש ענין בזמן הגלות שלמעלה מכפי שהוא בזמן הבית. דכללות החילוק בין זמן הגלות, שאז נגלה כבוד ישראל¹⁷, לזמן הבית, הוא, שאז ראו בגשמיות עשרה ניסים שנעשו לאבותינו בבית המקדש¹⁸, וכן בשעת

-
<p>(9) ראה מכילתא ופרש"י עה"פ.
 (10) ראה שבת קמו, א. יבמות קג, ב. ע"ז כב, א.
 (11) ע"פ סוכה מה, ב. מגילה יד, א. וראה תנחומא יתרו יג.
 (12) תהלים עד, ט.
 (13) ישעי' כא, יב. ראה תו"א מקץ מב, ב. יתרו עא, א. סה"מ סוכות-שמח"ת ע' תלו. וש"נ.
 (14) אסתר ג, יג.
 (15) שם, טו.
 (16) סה"מ תרפ"ז שם ע' קכד-ה (תשי"א ע' 4-193).
 (17) ע"פ שמואל-א ד, כא-כב.
 (18) אבות פ"ה מ"ה.</p> | <p>(1) אסתר ט, כג.
 (2) ד"ה זה תרפ"ז — נדפס בסה"מ תרפ"ז ע' קי (תשי"א ע' 180) ואילך. י"ל עוה"פ בקונטרס בפ"ע בין פורים קטן לפורים גדול שנה זו (ראה לקו"ש ח"ו ע' 381). וראה גם ד"ה זה דש"פ תשא (לעיל ע' ד ואילך), ובהנסמן שם הערה 2.
 (3) פח, א.
 (4) אסתר שם, כז.
 (5) בשלח יד, ח.
 (6) לך לך טו, יד.
 (7) מכילתא בא יב, לו. במדב"ר פ"ג, כ. פרש"י בשלח טו, כב. ועוד.
 (8) יתרו יט, ב.</p> |
|---|---|

העלי' לשלש רגלים, שהי' יראה כל זכורך את פני הוי' אלקיך¹⁹, וכמבואר בלקו"ת²⁰ שמכל יו"ט היו לוקחים את הראי' עד רגל הבא אחריו. משא"כ בגלות הוא כדוגמת גלות מצרים, כדאיתא במדרש²¹ דכל הגלויות נקראו על שם מצרים, שהי' ויעבדו את בני ישראל גו' בעבודה קשה²², עד שלא שמעו אל משה מקוצר רוח²³. ואעפ"כ אומרים שהגם שזהו בקוצר רוח ועבודה קשה²³, דוקא אז קיבלו מה שהחלו וקיימו מה שקיבלו, שזהו – כפי שמבאר הענין בעבודה – הענין דמסירות נפש.

ובכללות צריך להבין זה גופא, שהרי ענין המסירות נפש בכללות הו"ע הרצון²⁴, והרי ישנו ענין פנימי שהוא לפנים מהרצון שהו"ע העונג. ומסירות נפש הוא היפך העונג, ועאכו"כ כפי שהי' זה אז, וכנ"ל שאותותינו לא ראינו, שעמדו בכיוון (אין אַ פֿאַרקוועטשטייט), שזהו ההיפך ממש מענין התענוג שענינו התפשטות, שמועה טובה תדשן עצם²⁵, והוא ע"ד החילוק בין פנים ואחור, וכנ"ל שבזמן הבית הוא יראה כל זכורך את פני הוי' אלקיך, משא"כ זמן הגלות הוא לכתך אחרי במדבר²⁶, וזהו ע"ד החילוק בין רצון ותענוג²⁷.

והענין כפי שהוא בעבודת האדם, יובן בהקדים כפי שזהו למעלה בענין הספירות. דהנה גם בספירות הוא עד"ז, שיש ספירות שנקראות בשם פנים, ויש ספירות שנקראות בשם אחור²⁸ (בערך לשאר הספירות), שפנים הו"ע מ"ש²⁹ כי פנו אלי עורף ולא פנים, שאין נוגע כל כך הריחוק מקום, אלא אופן העמידה, דהן אמת שפנו אלי, אמנם באם פנו אלי עורף ולא פנים הרי זה היפך מענין הפנים, אע"פ שיכול להיות בקירוב מקום³⁰. וכן הוא בענין הספירות, וכפי שהוא בכינויים, שנקרא בשם זה או כה, כמ"ש ע"ז בספרי³¹ שכל הנביאים נתנבאו בכה נוסף עליהם משה שנתנבא בזה, ומבואר³² שזהו אספקלריא המאירה ואספקלריא שאינה מאירה, שכאשר מאיר הפנים הרי אז זהו בחי' זה, שהרי הוא מראה, זה א-ל³³, כמו שהוא בעבודה. ואספקלריא שאינה מאירה הוא שמחפשים ע"ז ראיות, כהמשל ע"ז בתו"א³⁴, שאז

(19) תשא לד, כג. פ' ראה טז, טז.
 (20) ברכה צח, ב.
 (21) ב"ר פט"ז, ה.
 (22) שמות א, יג-יד.
 (23) וארא ו, ט.
 (24) ראה תו"א מקץ לו, ב. הערת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בסה"מ תש"ט ע' 227, ובלקו"ש ח"ב ע' 456. וש"נ.
 (25) משלי טו, ל. ראה גיטין נו, ב.
 (26) ירמ"ב, ב. ראה תו"א תצוה פד, ד ואילך.
 (27) ראה לקו"ת בשלח א, ד. במדבר יח, ב. בלק עא, ב. ובכ"מ.
 (28) ראה לקוטי לוי"צ לזח"ב ע' סא. וראה גם אוה"ת מג"א (קה"ת, תש"נ) ע' קלז ואילך. ועוד.
 (29) ירמ"י שם, כז.
 (30) ראה לקו"ת יוהכ"פ סח, א. מאמרי אדה"ז אתהלך – לאזניא ע' רו. ובכ"מ.
 (31) מטות ל, ב (הובא גם בפרש"י עה"פ).
 (32) ראה יבמות מט, ב. ויק"ר פ"א, יד. זח"א לג, ב. תו"א מקץ לג, א. מג"א (הוספות) קיט, ב. לקו"ת שמע"צ צב, ב. שה"ש כח, ב. ובכ"מ.
 (33) בשלח טו, ב. וראה הנסמן בהערה 38.
 (34) מקץ שם. הובא גם בלקו"ת שה"ש שם.

אומר ע"ז רק כה, דאין זה ודאי אצלו, ואינו אלא כה, שענינו שהוא בכ' הדמיון. ובספירות³⁵ ידוע שספירת המלכות נקראת בשם כה, שזהו כל הנביאים נתנבאו בכה, כפי שנמשך ממלכות ומתלבש בנצח והוד דבריאה ולמטה מזה. משא"כ משה נתנבא בזה, שנבואתו היתה מספירות הז"א. ונוסף ע"ז מבואר שאף ספירת הבינה נקראת כה, כמ"ש בתקוני זהר³⁶, ומשמע שם שאפילו כתר נקרא כה. והן אמת שכמבואר במ"א³⁷ דזה שבינה נקראת כה הוא בערך החכמה שלמעלה ממנה הנקראת בשם זה, ועד"ז מה שכתר נקרא בשם כה הוא בערך פנימיות הכתר, וכמו שנת"ל החילוק בין רצון לתענוג, שפנימיות הכתר נקרא בשם זה, אמנם אעפ"כ נקראת בינה בשם כה וז"א נקרא בשם זה, ש"זה" הוא גבוה מ"כה", אף שהרי זהו ג"כ דבר ודאי שבינה למעלה מז"א.

ומבואר ע"ז, ובהקדם, שמה שנקרא ז"א בשם זה שענינו שמראה באצבע³⁸, זהו מכיון שענין "זה" הו"ע הגילוי, שע"ז מראה "זה", שמורה באצבע, שזהו ענין שבגלוי. וכידוע הביאור בזה שאע"פ שיש יו"ד ספירות, הרי דוקא על ז"א אומרים שהוא סוף עולמות הא"ס³⁹, והפירוש בזה הוא שכל הענינים שבעולמות הא"ס נמצאים בז"א ומתגלים על ידו, שז"א ענינו "זה", ענין הגילוי. דלא מיבעי שכשעלה ברצונו לברוא העולם, שהו"ע הכתר, אין זה שייך לגילוי, אלא אדרבה ע"ז נאמר⁴⁰ ישת חושך סתרו, ולא רק שאינו שייך לגילוי, אלא אפילו הארתו (כפי ששייך שם ענין ההארה) ג"כ אינה בגדר גילוי, דזהו מה שאומרים⁴¹ אתה קדוש ושמך קדוש, שישנו ענין קדושה והבדלה של שמך, שעז"נ⁴² כי נשגב שמו לבדו, אמנם ישנו ההוד של השם שהוא הארה שממנה נמשך על ארץ ושמים, וזהו רק הקדושה של שמך, משא"כ באתה קדוש נאמר קדוש בפני עצמו, ולא אתה ושמך קדוש⁴³, אלא היא קדושה נעלית יותר, שאף גם זאת אינו שייך שם, והודו וזיוו של אתה הוא ג"כ באופן של קדושה. שזהו בכללות ענין עתיק, וכידוע⁴⁴ הדיוק מה שנקרא בשם עתיק יומין, שאפילו יומין שבכללות הו"ע ז' תחתונות דעתיק שהם

38) ראה פרש"י בשלח שם. וראה שמו"ר פכ"ג, יד.

39) ראה תו"א תרומה פא, ב.

40) תהלים יח, יב.

41) בברכה שלישית דתפלת העמידה.

42) תהלים קמח, יג.

43) ראה גם סה"מ תרמ"ג ע' סא. תרס"ד (קה"ת, תשנ"ד) ע' עט (בשוה"ג). תרפ"ה ע' רטו. ועוד.

44) ראה מאו"א מערכת ע' אות נה. הובא בהמשך תער"ב ח"ג ע' א'תלט. סה"מ בראשית ח"א ע' שלב הערה 23.

35) בכל הבא לקמן – ראה ד"ה ויאמר גו' לך לך וד"ה וירא העת"ר (המשך תער"ב ח"ב פרק שמח (ע' תשטו) ואילך). וראה גם ד"ה החודש (סה"מ ד' פרשיות ח"ב ע' קצו ואילך), שהוא המשך למאמר זה.

36) בהמשך תער"ב שם (ע' תשטז): "והיי"נ כתב בשם הת"ז דע"ג ע"א (והוא בהקדמת ת"ז)". וראה תקו"ז בהקדמה יד, א.

37) ראה מאמרי אדה"ז על פרשיות התורה והמועדים ח"ב ע' תרצב. ובכ"מ. וראה בכ"ז גם סה"מ תרנ"ז ע' ט"י.

המתלבשים באריך אנפין, גם הם עומדים באופן של העתקה והבדלה. וזהו ענין שבקדושה הכלל הוא עשר ולא אחד עשר⁴⁵, שענין השלילה גופא הוא סימן שאף בקדושה ישנו ענין האחד עשר אלא שאין ענינו באצילות, ובכללות זהו ענין עתיק⁴⁶. ואין אומרים זאת על עתיק שאינו מתלבש באריך אנפין, שעליו לא שייך כלל לומר ולא אחד עשר, אבל אפילו כמו שעתיק מתלבש בא"א, שבפרטיות הו"ע יומין שבעתיק, הרי גם יומין אלו עומדים באופן של עתיק, העתקה והבדלה, שלכן נעשה שם הענין דאחד עשר. וכפי שבא ומשתלשל אח"כ גם בתורה, שעל תורה נאמר אחד עשר יום מחורב⁴⁷, וכמבואר במדרש⁴⁸ שאחד עשר יום עמדו במעמד ומצב של מתן תורה. והפירוש הב' במדרש הוא שמספר אחד עשר הו"ע אחד עשר אלופים⁴⁹ שבלעו⁵⁰, ואת זה מהפכים לענין אחד עשר יום מחורב, כהפירוש שזה נאמר על הי"א יום שעמדו במעמד ומצב של מתן תורה. ובכללות זהו גם מ"ש שמבחינה זו הוא סליחת העוונות, שלכן עיקר סליחת העוונות, שזהו סליחה מחילה וכפרה, הוא ביום הכיפורים, שנקודת ענין יום הכיפורים היא עבודת הכהן גדול בקדש הקדשים, ועבודתו היא בקטורת שהיא דוקא י"א סממנים. ואפילו כפי שמשלשל אח"כ בא"א, שע"ז אומרים שאין ענינו כפי שהוא המאציל אלא שהוא שורש הנאצלים, וכפירוש לשון א"א שיש ענין אנפין שהוא לשון פנים, ענין הפנימיות, אלא שזהו באופן של אריך, ללא מדידה והגבלה, ובמילא אין שייך בו ענין הגילוי שאז יתבטל המקבל. ואפילו כשמשלשל אח"כ בחכמה וכינה, ג"כ נאמר אלפיים שנה קדמה תורה לעולם⁵¹, שהאלפיים שנה, שהו"ע אאלפך חכמה אאלפך בינה⁵², ענין המוחין – קדמו לעולם, שהם בקדימה, שעדיין אין שייך מציאות העולם. שלכן רואים אף למטה שיכול להיות מציאות של חכם ומבין אע"פ שאין מציאות של זולת, וענין הגילוי תחילתו היא רק כשבא מחכמה וכינה לז"א, שלכן גם בינה היא שורש המקיפים, וענין הפנימיים מתחיל מז"א, שהוא נקרא בשם זעיר אנפין, שאנפין הוא כנ"ל ענין הפנים והפנימיות, והוא באופן של זעיר, מדידה והגבלה, שלכן הוא באופן שהמקבל יכול לקבל את הגילוי היות והוא באופן של זעיר אנפין.

וזהו ג"כ הביאור במה שאומרים שכללות ענין הז"א, אע"פ שלכאורה הו"ע המדות, אמנם כמו שנת"ל הוא סוף עולמות הא"ס, שענין הבריאה הוא כדי שידעו כחותיו ופעולותיו⁵³, וענינים אלו באים בגילוי ע"י ז"א, שלכן נקרא ז"א בשם

50 ראה גם סה"ש תשנ"ב ח"א ס"ע 312-3 ובהערות שם.

51 ראה מדרש תהלים צ, ד. ב"ר פ"ח, ב. תנחומא וישב ד. וש"נ. זח"ב מט, א.

52 ראה איוב לג, לג. שבת קד, א. 53 ראה ע"ח בתחלתו. שער ההקדמות להאריז"ל הקדמה ג.

45 ספר יצירה פ"א מ"ד.

46 ראה לקו"ת שה"ש י, ב.

47 דברים א, ב.

48 שמור"ר פמ"ב, ז.

49 ראה וישלח לו, טו ואילך. ספר הליקוטים

להאריז"ל ס"פ וישלח.

זה. דלכאורה הוא היפך הענין שאומרים שז"א נקרא בשם מדות, שמדה ענינה מדידה והגבלה. שזה עדיין אינו סתירה, כנ"ל דבאם הוא אנפין הרי אדרבה, זעיר, מדידה והגבלה, הוא מעלה, אלא שיש פירוש ב' במדות, מלשון מזו בד⁵⁴, ענין הלבוש, ולבוש הוא לכאורה היפך ענין הגילוי וההארה. והביאור בזה, שבלבושים גופא ישנם כמה אופנים, דישנו לבוש המעלים ומסתיר, וישנו לבוש שענינו אדרבה לגלות. דכללות ענין הלבושים נאמר על כל העשר ספירות, כמאמר⁵⁵ בעשרה לבושים ברא הקב"ה את עולמו שהו"ע העשר ספירות, ולבושים אלו הם לבוש כהדין קמצא דלבושי מיני ובי⁵⁶, שלא רק שאינו מעלים ומסתיר אלא אדרבה על ידו מתגלה מה שבהלבוש, וכן הוא גם בנוגע לז"א ובפרט לפנימיות ז"א, כמבואר בדרושי סוכות⁵⁷ ובמ"א בארוכה יותר, וכמו שנת"ל בקיצור, שכל הענינים שבעולמות הא"ס מתגלים ע"י ז"א, דהן אמת שנקרא בשם מדות שהו"ע הלבושים, אמנם הוא לבוש שעל ידו מתגלה העצם, דאע"פ שאינו מעין העצם, כידוע ומבואר במ"א⁵⁸, אבל על ידו מתגלה העצם, מציאות העצם, אע"פ שאין מתגלה המהות, וכידוע דוגמת הדין קמצא דלבושי מיני ובי'. וכפי שרואים זאת בנפש האדם וגם במדות האדם, שישנו ענין האהבה, מדת האהבה ומדת החסד, שהוא בדוגמת אור וכלי⁵⁹, אור ולבוש. שענין החסד הוא בדוגמת לבוש לענין מדת האהבה, ואין זה שמדת החסד מעלמת ומסתרת על כך שהוא אוהב, אלא אדרבה, כל גילוי אהבתו הוא ע"י שעושה חסד. ואין זה רק שמגלה באופן כללי, אלא שהוא מגלה באופן פנימי בכל פרטיו שלפי אופן האהבה כך בא אח"כ בחסד, שכאשר האהבה היא מוגבלת הרי גם עשיית החסד מוגבלת, אבל כשאהבתו היא ללא הגבלה, כאהבת האב אל בנו יחידו וכיו"ב, אזי נמשכת עשיית החסד לבנו ג"כ בלי כל מדידה והגבלה. וכן הוא גם בכללות הענין מה שאומרים שז"א נקרא בשם לבוש, הרי זה בדוגמת לבוש, שאדרבה, על ידו מתגלה הנלבש, ומתגלה כנ"ל עד לאופן שיש בו ידיעת המהות ולא רק ידיעת המציאות, ולכן שייך לקראו בשם "זה", משא"כ "כה" אפשר לקרוא אפילו כשיש רק ידיעת המציאות. ולכן הנה (כמ"ש בעץ חיים⁶⁰ ומבואר בדרושי חסידות בכמה מקומות⁶¹) ההשפעה מז"א למלכות היא ע"י נקב, שלא

54) צו ו, ג. ראה תו"א תצוה פב, ג. לקו"ת ויקרא (הוספות) נא, ד. פ' ראה כד, א. אוה"ת לתהלים (יהל אור) ע' תקכו. המשך תער"ב ח"ב ריש ע' א'קסד. ובכ"מ.

55) ראה שהש"ר פ"ד, י. פסיקתא דר"כ פכ"ב. יל"ש ישעי' רמז תקו. וראה סה"מ ראש השנה ע' שלב. וש"נ.

56) ע"פ ל' חז"ל – ב"ר פכ"א, ה. ובכ"מ.

57) ראה סה"מ תרכ"ט (קה"ת, תשנ"ב) ע' שעג"ד. סה"מ סוכות-שמח"ת ע' קכב"ג.

58) ראה גם מאמרי אדה"ז ענינים ע' קסו. מאמרי אדה"מ צ"נ ע' ז. ובכ"מ.

60) שער (מב) דרושי אבי"ע פ"א (וראה גם שם פי"ג. ספי"ד). שער (מז) סדר אבי"ע פ"א (וראה שם פ"ב).

61) מאמרי אדה"ז שם ע' לג ואילך. שם ע' מ ואילך. אמרי בינה שער הק"ש פל"ג (לו, סע"ד)

כדוגמת ההשפעה ממלכות לעולמות ב"ע הבאה ע"י מסך, שמסך ענינו שמסתיר ומעלים, ונקב ענינו אדרבה, שדרכו נמשך האור, אלא שנמשך באופן של זעיר, עד שהוא כנ"ל ג"כ ענין הלבוש, אלא שאינו לבוש המעלים ומסתיר כמסך, ועד שמבואר⁶² שבהשפעת הז"א ע"י הנקב, הרי כשם שלמטה בגשמיות כאשר ישנו נקב אפשר להרחיבו, כן הוא ג"כ בהשפעת השכל כשמשפיעו לא ע"י חידה ואפילו לא ע"י משל אלא משפיע השכל ג"כ באותיות השכל, אזי לאחר ארבעין שנין קאים אדעתי דרבי⁶³, דהיינו שאז הוא מרחיב נקב זה והשפעה זו שקיבלה קודם, וע"י שמגדיל את הנקב מקבל יותר מעומק תבונת רבו, הבנה עמוקה יותר בדעתי דרבי, במהות שכל הרב, שזהו כללות הענין שז"א נקרא בשם „זה“.

ולמעלה מזה היא ספירת הבינה שענינה הבנה והשגה כנ"ל, שאלפיים שנה קדמה תורה לעולם, ובינה דוקא היא שורש המקיפים ונקראת בשם כה. וכידוע משל המדריגות העגולות (שווינדעל טרעפ) מהכעש"ט⁶⁴, שהצורה היא בראש העמוד, וכאשר עומד במדריגה הראשונה רואה את הצורה, ואח"כ כשבא לאחורי העמוד, שאי אפשר להגיע למדריגה השלישית אלא אם כן ילך לאחורי העמוד, אז אינו רואה את הצורה, וזהו באופן של כה, באופן של אחר, ואע"פ שאז הוא נמצא למעלה ממדריגה הראשונה. וכן הוא ג"כ בענין הבינה, שענינה הוא הבנה והשגה, שהוא ענין נעלה ביותר, עד כמו שאומרים דכל בריאת העולם הוא בגין דישתמודעון לי⁶⁵, שיהי' ענין הבנה והשגה, ומעלת האדם על הבהמה היא בענין השכל שבו, משא"כ המדות שאע"פ שוידעת⁶⁶ (ענין הבנה והשגה) בלבד אין זה מספיק, וצ"ל והשבות אל לבכך⁶⁶, שיבוא במדות שבלב, אמנם לבוא למדות שבלב הוא דוקא ע"י וידעת, כשבא בהבנה והשגה דוקא. שמוזה גופא היא ההוכחה שאפילו בענין פעולת המדות, והשבות אל לבכך, בזה גופא רואים את מעלת ההבנה וההשגה. דענין הבנה והשגה הוא שנמשך דוקא ע"י ששה קצוות וע"י תפיסא, שזהו ענין המעלים ומסתיר, היפך הפנימיות, ובפרט כפי שנמשך ע"י פנימיות ז"א, וכמבואר⁶⁷ בענין אז יבקע כשחר אורך⁶⁸, יבקע אותיות יעקב⁶⁹, שפנימיות ז"א מקבל מפנימיות

ואילך. אוה"ת ענינים ע' קעט ואילך. סה"מ (נסמן בכש"ט שם).
 (65) זח"ב מב, ב.
 (66) ואתחנן ט, ג.
 (67) ראה לקו"ת צו ח, סע"ד ואילך. סידור (עם דא"ח) רנו, סע"ד ואילך. ובכ"מ.
 (68) ישעי' נח, ח.
 (69) ראה ע"ח שער הכללים פ"י. שער (לב) הארת המוחין ספ"א. וזהו הרקיע (לזח"ג קד, א) קעז, ב.

ואילך. אוה"ת ענינים ע' קעט ואילך. סה"מ תרכ"ט שם ס"ע שסט ואילך. וש"נ. המשך תער"ב ח"א פפ"א (ס"ע קנב ואילך). סה"מ שבועות ע' קכו ואילך. וש"נ.

(62) המשך תער"ב שבהערה 35 (ע' תשכו). וראה גם המשך תער"ב שבהערה הקודמת (ריש ע' קנג).

(63) ראה ע"ז ה, ב.

(64) כש"ט (הוצאת קה"ת) הוספות סימן מ (פ), (א) – הובא גם בהמשך תער"ב שבהערה 35 (ס"ע תשכב). מאמרי אדה"ז תקס"ה ח"א ע' ריד ואילך.

שלמעלה, וזה בא בפנימיות כנסת ישראל, הפנימיות דישראל למטה. וכל זה אין שייך לומר בהבנה והשגה, שהבנה והשגה הרי זה היפך ענין הפנימיות, וענינו שנמשך ע"י השערות וע"י הבנות השגות והסברות, שכל ענינים אלו אינם תופסים את המהות אלא במציאות. ולכן נקראת בינה בשם כה, כמ"ש בתקוני זהר כנ"ל. ואעפ"כ בינה היא במעלה גבוה יותר כנ"ל, דהכוונה היתה בגין דישתמודעון ל"י, ואדרבה, כדי שיבוא לזהשבות אל לבבך מוכרח להיות ע"י הבנה והשגה, ע"י בינה. וזהו ג"כ מה שאומרים שלפעמים ע"י הבנה והשגה, ובפרט ע"י השגת השלילה, יכולים להגיע לא רק לידיעת המציאות, אלא באם ידיעת השלילה היא בהרחבה כשולל כמה וכמה פרטים, אזי יכול להיות שייך ואף להגיע לידיעת המהות, כמבואר במ"א בארוכה⁷⁰. ואדרבה, דוקא ע"י"ז יכול להגיע לחכמה שלמעלה הימנו, וכידוע דדוקא הבנה והשגה רחבה ביותר יכול להביאו לזהשבות אל לבבך, שהו"ע זה שבז"א. וזהו כללות הענין כמו שהוא בספירות, שזו המעלה שבכה, אחר, לגבי זה, שהוא במדות הז"א, כמשל המדריגות העגולות (שווינדעל טרעפ), וכמו שנת"ל. וכן הוא גם המעלה שבכתר לגבי חכמה, אע"פ שחכמה נקראת בשם זה וכתר נקרא בשם כה, שע"י חיצוניות הכתר שבכללות הו"ע אריך אנפין, רצון, יכול אח"כ להגיע אף לפנימיות הכתר, בחכמה סתימאה, כמבואר הענין בארוכה במ"א. וכן הוא גם כפי שהוא בעבודת האדם, ענין התורה ומצוות, וגם בכללות ענין אחרי הוי' אלקיכם תלכו⁷¹, שע"י"ז יכול להגיע לזכרתי לך חסד נעורייך גו' לכתך אחרי במדבר, שיש בזה מעלה אפילו לגבי כפי שהוא בפנים, וכן הוא מעלת המסירות נפש לגבי העונג, אע"פ שתענוג ענינו פנימיות ומסירות נפש ענינו רצון וחיצוניות, וכפי שרואים שאכן הביטול הוא לגמרי אבל הוא ללא תענוג בדבר, ורק שמבטל מציאותו לגמרי.

ובכללות הוא המעלה שבזמן הגלות, כמו שנתבאר במאמר⁷² בארוכה, בשש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרב⁷³, ובפרט בדור דעקבתא דמשיחא שאז הוא חושך כפול ומכופל, שדוקא אז הו"ע המסירות נפש ביותר, ועד"ז הוא גם כפי שהי' בימים ההם בזמן הזה, ימי אחשורוש, שבמשך כל השנה כולה עמדו באופן של מסירות נפש, וכמ"ש בתו"א⁷⁴ ונתבאר בהמאמר⁷⁵, שלא הי' בהם מחשבת חוץ ועמדו כולם אנשים נשים וטף, כדאיתא במדרש⁷⁶ שאפילו תינוקות של

74 ראה תו"א מג"א צז, א. שערי אורה שער הפורים צ, ב. וראה גם תו"א שם צא, ב. צט, ב. (הוספות) קכ, ד. סה"מ פורים ע' ב. וש"נ.

75 ראה סה"מ תרפ"ז שם ע' קיב (תשי"א ע' 182).

76 אסת"ר פ"י, ד.

70 ראה המשך תער"ב ח"ב ע' א'נה. סה"מ תש"ה ע' 179.

71 פ' ראה יג, ה.

72 שבהערה 2 (סה"מ תרפ"ז שם ע' קטו (תשי"א ע' 184)).

73 בהעלותך יא, כא.

בית רבן גם עמדו בתנועה של מסירות נפש, ע"י מרדכי, דאתפשטותא דמשה בכל דרא⁷⁷ ובדורו הי' זה מרדכי, כדאיתא במדרש⁷⁸ מה משה בדורו אף מרדכי בדורו, כמו שנתבאר בארוכה בהמאמר⁷⁵, שהוא השריש (איינגעפלאַנצט) בהם את ענין המסירות נפש, שזה ביטל את הגזירה. וזה הי' דוקא ע"י ענין המסירות נפש שלכאורה ענינו אחר, בדוגמא שגלות היא אחר לגבי המעמד ומצב שהי' במתן תורה, שאז הי' פנים בפנים דיבר הוי' עמכם⁷⁹, וכמ"ש במאמר⁸⁰ שאז נשרש שם הוי' בתוך כאו"א, ודוקא אז הי' וקיבל את אשר החלו לעשות, דאז הי' רק החלו כי הי' באתערותא דלעילא, וכאן הי' וקיבל היהודים, היות והי' ע"י עבודתם מלמטה. וכן הוא גם בדרא דעקבתא דמשיחא, עד לימים ההם בזמן הזה, שאז אף שישנו הענין מתוך הרחבה, בכל זאת ישנו ענין המסירות נפש, מסירת הרצון, שעוסקים במסירה בלימוד התורה ובקיום המצוות, ובפרט כמ"ש במאמר בנוגע לחינוך תינוקות של בית רבן להעמיד דור ישרים יבורך⁸¹, שאיתם ייצאו לקראת משיח ויאמרו ראו גידולים שגידלנו, והם הכירוהו תחילה⁸², ובדוגמא שהי' כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות⁸³, ומשם יצאו ברכוש גדול. וגם כדברי הרבי הנשיא שבגאולה האחרונה לא ישאר שום יהודי ולא ישאר שום ניצוץ בגלות⁸⁴, ומשם ייצאו ברכוש גדול בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, בשמחה ובטוב לבב, בקרוב ממש.

(77) תקו"ז תס"ט (קיב, רע"א. קיד, רע"א).
 וראה ב"ר פנ"ו, ז.
 (78) אסת"ר פ"ו, ב.
 (79) ואתחנן ה, ד.
 (80) סה"מ תרפ"ז שם (תשי"א ע' 181). וראה לקו"ת ר"פ ראה (ציוין בסה"מ שם).
 (81) תהלים קיב, ב.
 (82) סוטה יא, ב.
 (83) מיכה ז, טו.
 (84) ראה גם שיחת יו"ד שבט תשי"ב (שיחות קודש תשי"ב (ברוקלין, תש"ס) ס"ע 185).
 ובכ"מ. וראה בארוכה לקו"ש ח"א ע' 1 ואילך.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לזכות

חיילי בית דוד

תלמידי התמימים השוהים
ב-770 – בית חיינו – בית משיח
להצלחה רבה ומופלגה בכל עניניהם
מתוך הרחבה ומנוחת הנפש
לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
ובפרט בהענין הכי עיקרי שהזמן גרמא
בקבלת פני משיח צדקנו – כ"ק אדמו"ר שליט"א
יחד עם כל בני ישראל שליט"א בכל מושבותיהם
תיכף ומי"ד ממ"ש, נאוו!

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מהרה יגלה אכ"ר
יה"ר שיראה רוב נחת מתלמידיו,
חסידיו ושלוחיו ומכלל ישראל
ותיכף ומי"ד ממ"ש נראה בעיני בשר
בקיום נבואתו העיקרית – בשורת הגאולה –
"לא לתר לגאולה" ו"הנה זה משיח בא"
ובעגלא דידן יתגלה לעין כל
ויוליכנו קוממיות לארצנו הק'
ויבנה ביהמ"ק במקומו ויקבץ נדחי ישראל
בגאולה האמיתית והשלימה
נאו מי"ד ממ"ש ממש!